

Geschiedenis van de hop

"Hop en mout God 't behoud"

► Gebruik van hop (I)

De klimplant *Humulus lupulus* (Hop) behoort samen met Hennep tot de kleine plantenfamilie der Cannabaceae. Deze twee geslachten zijn niet alleen botanisch familie van elkaar, maar bezitten beide ook dezelfde sedatieve werking. Het medicinale gebruik van hop wordt reeds in de Middeleeuwen beschreven, maar de speciale toepassing van de *Lupuli strobulus* (hopbellen) en de *Glandulae Lupuli* (klierharen aan de schubben) als sedativum (kalmerend, rustgevend) en inslaapmiddel zijn van jongere datum.

Vroeger anders gebruikt

Aanvankelijk werd de hop meer als sierstruik geplant dan als geneeskruid.

In de negende eeuw staan *Humalaria* (Hoptuinen) al vermeld in de oorkonden van het klooster Freisingen (Meichelbeck, Dld.) in Zuid Beieren.

Hop komt voor in het herbarium van Apuleius (Engelse versie, 1050). Toen al werd hop als geneeskruid aangeprezen.

Hop stond in de klassieke oudheid bekend als een voedingsmiddel, vooral de hopscheuten (uitlopers) werden gegeten als een alternatief voor asperges. Dit gebruik is tot in onze tijd blijven bestaan.

Of de hop in de klassieke oudheid als geneesmiddel werd toegepast is niet duidelijk, wel staat vast dat Avicenna (980-1037), schrijver van het leerboek *Canon Medicinae*, op de hoogte was van de kalmerende en slaapbevorderende werking van de plant. In vroegmiddeleeuwse teksten wordt hop in de eerste plaats beschreven als een urinedrijvend, bloedzuiverend en menstruatiebevorderend middel.

In 'Den Herbarius in Duytsche' (1484), een kruidenboek dat gebaseerd is op oudere kruidenboeken, wordt hop genoemd als waardevol geneesmiddel tegen koorts, verstopping en leverziekten.

Den herbarius In d'uytsche

*'Het sap van het hoppekruid met kaaswei of met andijviewater, is goed tegen de geelzucht en ook tegen de hete lever'.
'Het helpt om te ontlasten en om zijn behoefte te doen want het helpt de gaten te openen'.*

In zijn "Cruydeboek" van 1554 schrijft Rembertus Dodonaes (Rembert Dodoens, 1517-1585) over hop het volgende:

"Kracht ende werkinghe"

Hoppecruyt ghesoden ende ghedroncken opent die verstoptheyt van der lever/milte ende van den nieren ende suyvert dat bloet van alle onsuyverheyte die selve duer die urine affjaghende: ende es mits dyen goet den ghenen die scorft ruydich oft anders ghebreckelijck sijn ende onsuyver bloet hebben. Tot den selven sijn oock die jonghe spruytkens goet die in die Meerte ende April utscieten in plaetse van salaet ghegeten. Tsap van hoppecruyt inghenomen maect camerganck ende jaecht af die geele cholerijcke humoeren ende alle onsuyverheyte van den bloede. Dit selve sap in die ooren ghedaen reynicht die onsuyver ooren ende verdriefft alle stanck daar ut.

Dodonaeus in zijn 'Dertienste boeck': Over gheslachten van winde, klockskens ende dierghelijck ghewas schrijft hij over het *hoppe-cruydt*:

'zij doen het water rijsen ende verlichten den kamerganck wat'.

In de latere uitgebreide uitgave van 1644 wordt wel al verwezen naar de nu bekende hormonale werking:

'de bellen van de hoppe in de bad-stoven ghedaen als de vrouwen daer in zitten, sijn goet om de ontstekinghen van de schamelijcke leden der vrouwen te doen ghenesen...'

Hop werd ook voorgeschreven door Paracelsus, (medicus 1493-1541) o.a. tegen spijsverteringsstoornissen.

